

Niim nwam bwosi bwigə e

Niim nwam bwosi bwigə e
« L'eau est les puits de vie » en byali
(L'eau source de vie)

N yera-bə də í sabi / Publié par :

SIL Togo-Bénin (Matéri)

SIL, B.P. 45, Tanguiéta, Rép. du Bénin

et

Les Soeurs Théatines de l'I.C.

B.P. 17, Matéri, Rép. du Bénin

2006

Dieməm də futi, də yenə :

Texte et images originels pourvus par :

UNICEF / Ministère de la Santé Publique
(MSP/DNPS-UNICEF-MCC/DA), 1990-1994

**Ntə n dyebə n wondə-bə bé cendə
(dapuoi):**

John BERTHELETTE, Bertran SAKOUA,
Kouandi GNAGO, Les Sœurs Théatines de
I.C.

Adapté par :

**Ntə n dyebə n twagəsə-bə də í sabi, bə
hira :**

Nathalie GNARIGO, Antoine SAMBIENI

Traduit en byali par :

Tə pirə dapuoi sabi n dyeli toyen-yuoi yagə : « L'eau source de vie » bé twagəsə byali
hyahə.

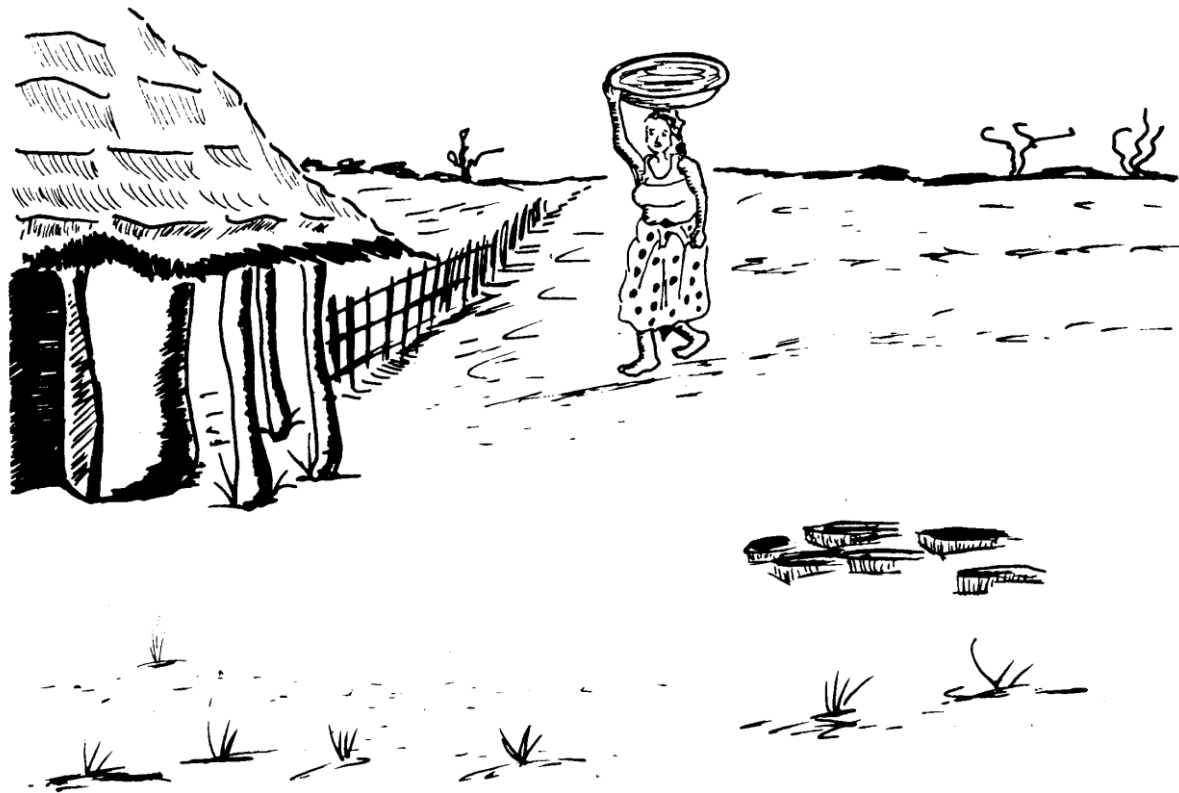
© UNICEF 1990-1994 e n touí-fə, sabi tə n pirə ali, bé twagəsə byali hyahə, də hyáhə
bansəm. Fə e n mwanə-fə cou SIL Togo-Bénin, u də twagəsə ama byali hyahə.

Cet ouvrage est une adaptation de L'eau source de vie.

© UNICEF 1990-1994. Tout droits réservés par UNICEF. Texte adapté par SIL Togo-Bénin avec
l'aimable autorisation de l'UNICEF.

Sabu yotouou Naru hunə kuhu bé n nwa u kwa cincani. U kaám Sabu bigə bé tə : «A hyouou tei man tə ?» Kə u yega bé tə : «U teise bwagə, bə bambə Sambyeu.» Sabu n hundənə bwagə, bə toúnə niim tarəcuncuni də m dwom.

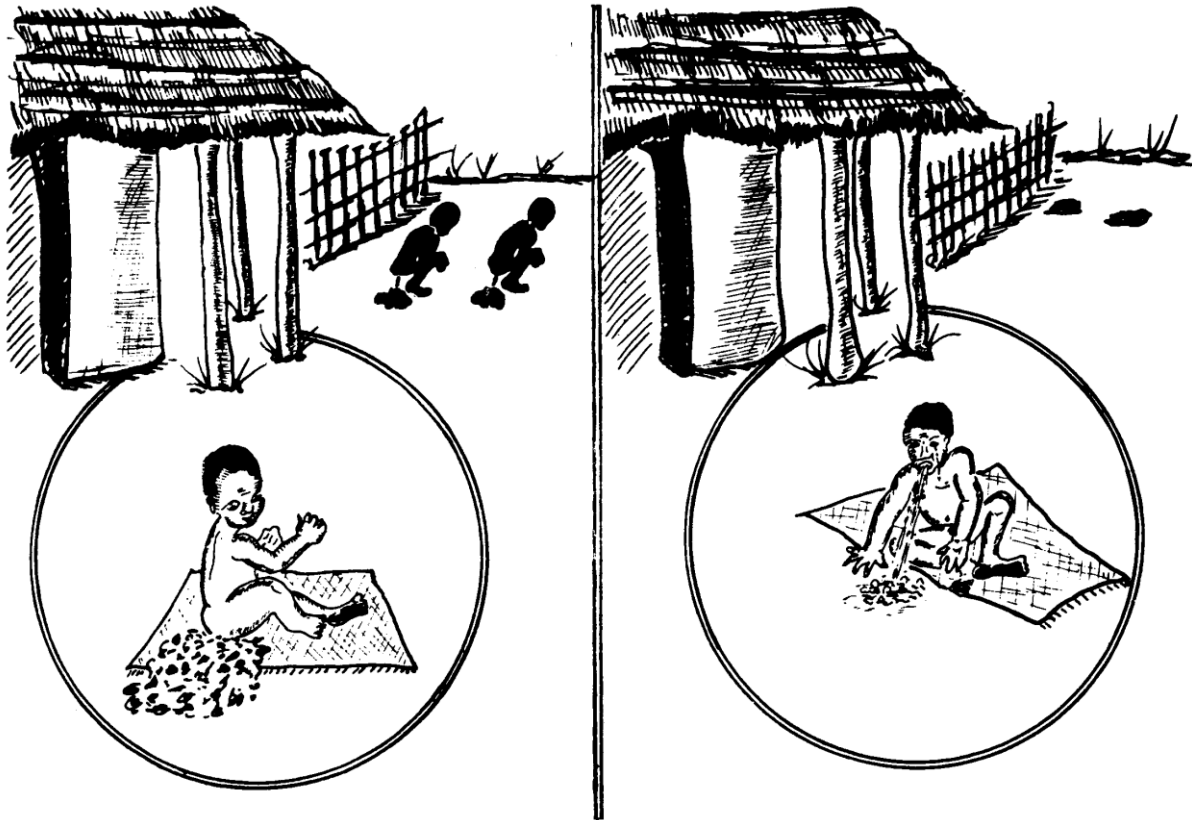
Sabu hunə də Naru ham u yahə. U hyambə bé n nwa Sabu niim pə desə ; u ya bé tə : «Bwogətwoli da cagu bə yagə, tə pə n hywam bwagə niim.» Sabu u kaám bé tə : «¿ Ba yem tə ? Də pə mwam byena pwompwom də m ba dúsú bwagə niim bə hywam. Tə ba sandə bé n nwa tə halabə hywam hyaməm e.»

Naru sə : «Bwogətwoli yagə bwagə niim pə sui. Hirəbə yaru də í niim hyahə. Twabə sagə ciru pinhu bwagə yuoi hyáhə, də doru sagə tən pwogərə hyahə. N e n mwanə-məm də bwagə niim pə sui. M nəm fi maanu mindurəhu də do-duum.»

Də sarə kunkwangə, Sambyeu u cworə niim bə nagə hya. Sabu tə hyamə, bə handə u n dúnə niim hyaməm bwagə, bə u mwanə u hya.

Naru hyambə bə ya bə tə : «¿ A pə sii m n a cagə n dyeli bwagə niim hau ? M pə sui ; m pə kwandənu hyaam.» Sabu kaám Naru bə tə : «¿ Dé hirau hya də í niim, ba yí u paa tə ?» Naru sə : «Bwogətwoli da m cagə bə tə, dé hirau hya də í niim, u yí fi bwahə.»

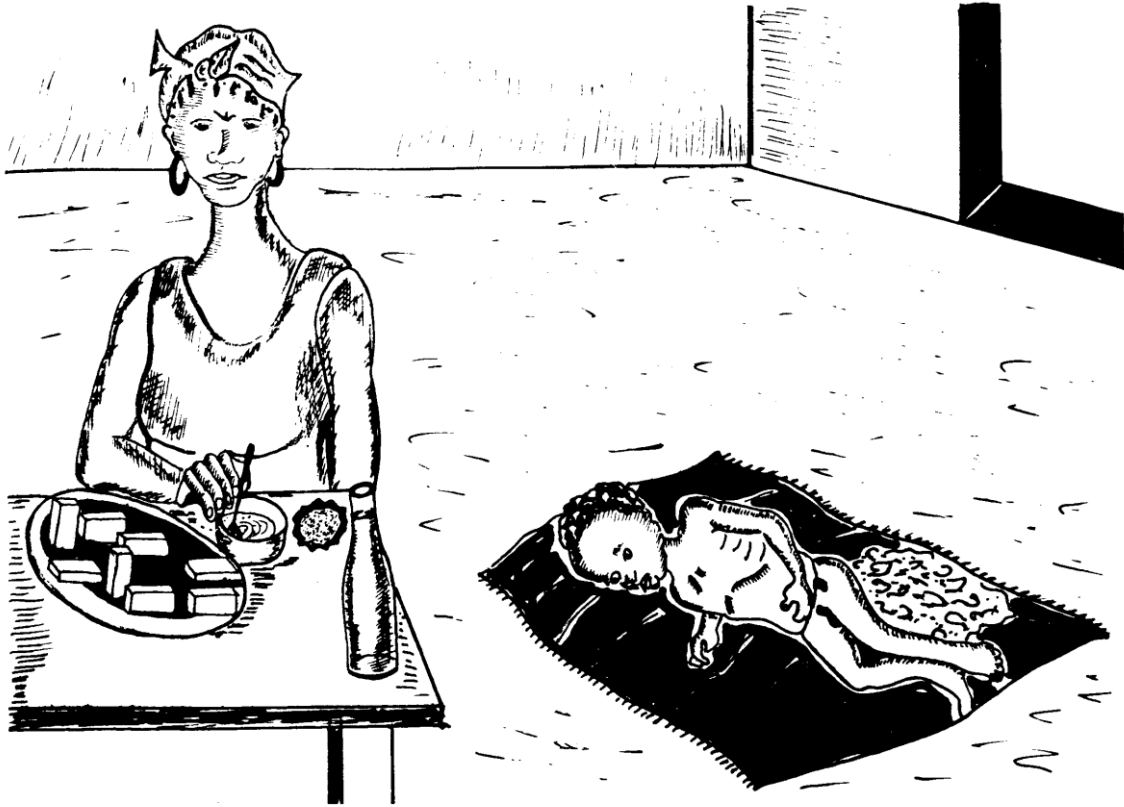

Də masə n toú daa dia, Sambyeu cetə mindurəhu.

Bə n duru, bə sagə twam. Naru n hyambə sani də Sabu bigə duru bə twam, u ya bə tə : «¿ A hyá n dyeli n yasə-i də u bwam ? U n da hya bwagə niim hyaməm, m e.»

Sabu dɛ u dau Kwamu, bɛ yamɛm swanɛ magɛrɛ, dɛ bɛ bigɛ n yangɛm pɛpei.
Bɛ hyá pɛpei bɛ tɛ bwamɛm e n yangɛ-mɛm Sambyeu. Bɛ buoa pwei, bɛ n maam bɛ
yagɛ hyimɛ, u yí yia. Mindurɛhu dɛ tutworu hyandu, tɛ wasɛ Sambyeu kwanu hyahɛ
niim sɛsai.

Sambyeu kwanu hyahə niim n kahərə hyamə magərə, Sabu u teinu bwogətwoli hyahə. Bwogətwoli u tə : « Dé mindurəhu toú bigə, ntə a n kwandənu bé paa n dyeli bé n kə muom, də kə hywam ; bé fi kə kwanu hyahə niim yegə paa tuntwom. A béi ni-suum diti ceri, bé karə siga nei, bé béi kalaam katu, dé n nwa byeru pikə, bé kwondə niim hyaməm, m hyahə, bé n kə muom kunkwangə kunkwangə, də kə hywam.

Ama, dé a bigə twam bə duru, də sui də a yí kə teinu pitai hyahə, bə nwanu a n paa kama.»

Də n toú daa mangəm, mindurəhu korə təpuu hyahə hirəbə səσαι. Sabu kaám u hyim bé tə : «¿ Barə n mwanə-i də paa kama ?» Bé siirə təpuu hyahə hirəbə n da hyasəm bwagə niim hyaməm.

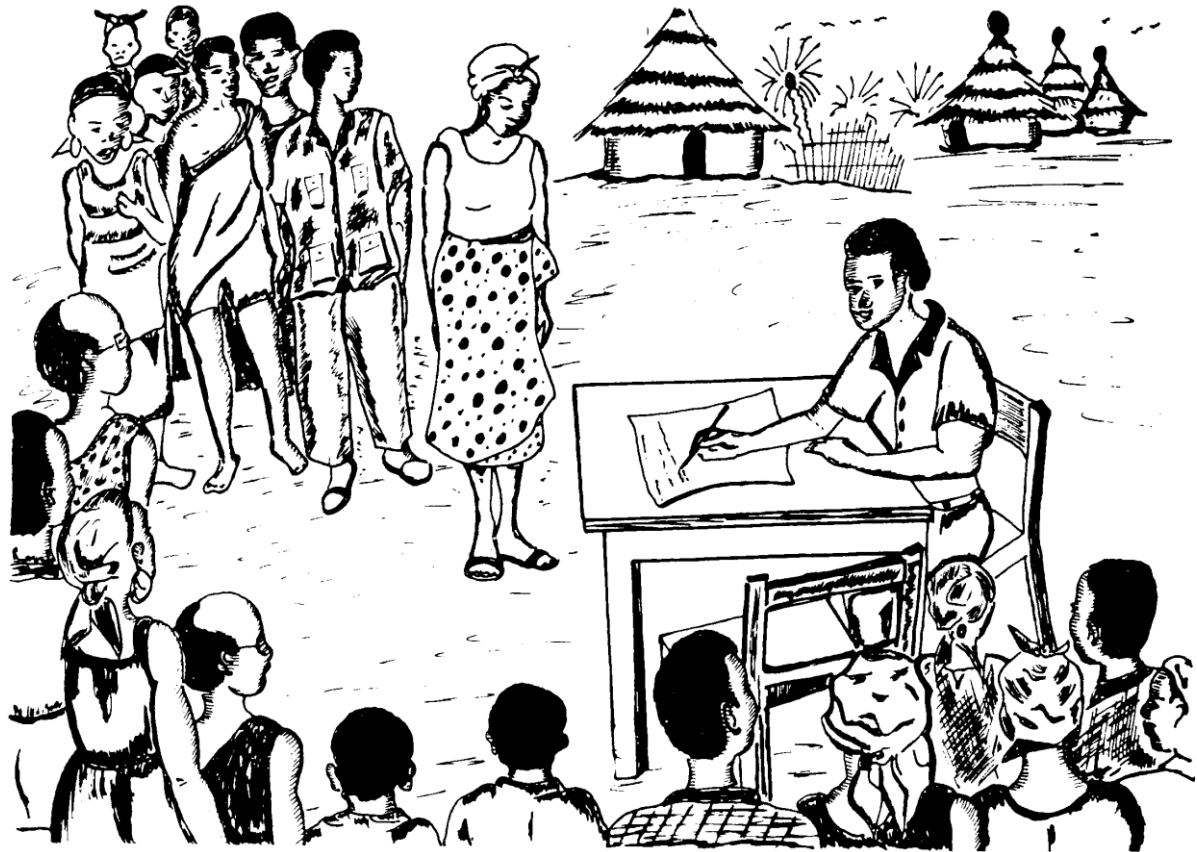
Sabu dɛ u dau Kwamu bɛ bwam e, bɛ pwa fi dyahɛ twamɛm. Bɛ yamɛm pɛ narɛ bɛ maa bɛ kwandɛnu bɛ yera pei pwompwom bɛ fi byerɛ bɛ hyim.

Sabu dā Kwamu, bə syelə-camə terəse bə yí turə bwigə dā kə cungə magərə, bə maa ni-suum kwa syeli hyahə. Bwi-turəbə ciau hiau maanə bə twagəsəsu dā hyáhə, syeli hyahə yiebə tahi.

U bə cagə ni-suum toyeni dā bə n nəm pugə kəm bə pwombi, bə n toú kwanaru. U ya bə tə : «Də pwombi fugəse ala, syeli hyahə ni-suum yí n bou. Də sani, syelə-hyamə sa pwa yegə n hywam bwagə niim, ama bə yí n hywam pwombi yem e. Hyaməm, mindurəhu yí kahərə.»

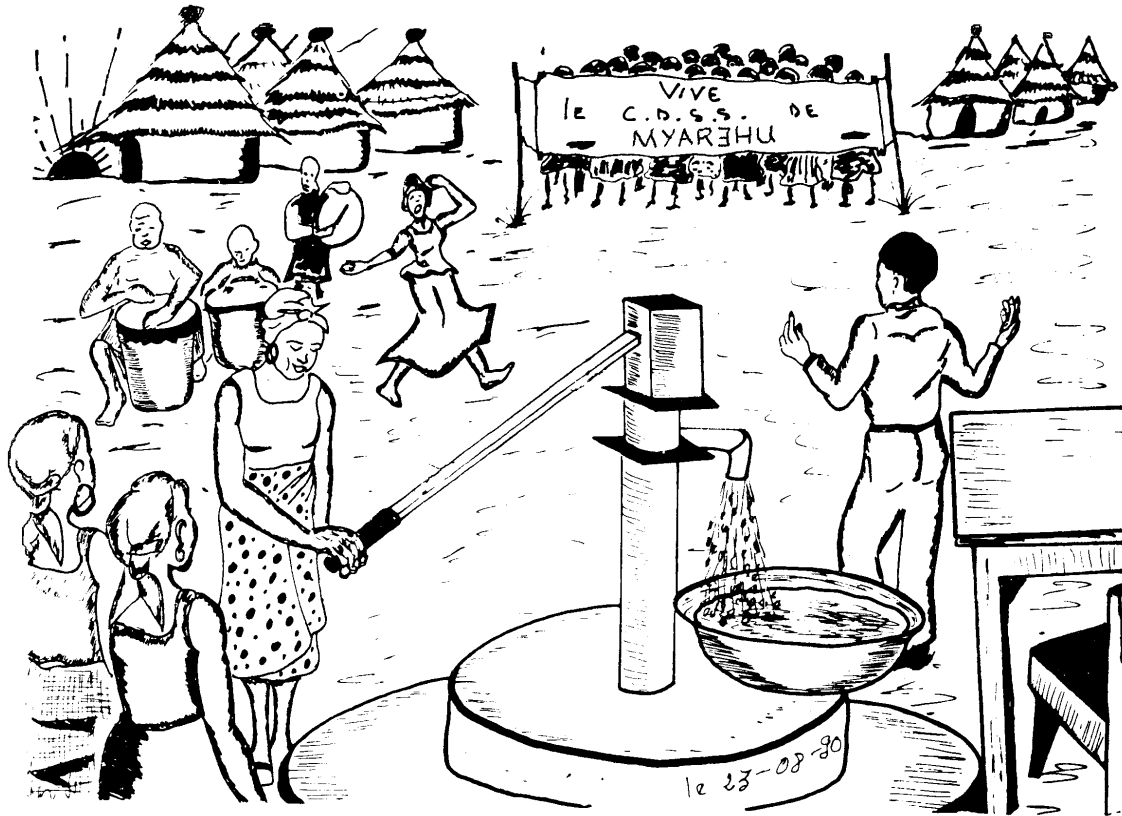
U sagə cagə bə tə, syelə-hyamə kwandənu bə n wagəsu pei byeni n ba dyeli sai. Də í pei yí bə tiim pwombi wondəm hau. Də sagə kwandənu disəkantibə n toú biru. Də í disəkantibə yí n dyahəsu bə mwanə syeli ciem. Bə sagə mwanə n dyeu sai, u n toú kwanaru. Də í disəkantibə kwandənu bə karə saba, bə diem hyahə bə cagu bə n dyahəsu kəm.

Hyaməm yí mwanə bə n twangə twaməm də n kwandənu kəm, bə sagə cagə toyena twaa pwombi pugəm hau.

Də n toú daa dia, bwi-turəbə ciau yatənə bə nagə mwanə disəkantibə cetə bə twaməm. Disəkantibə cagi hyahə : cam-magərau bou, n twangə-u dahə u n bou, sabədyendau n bou, pebasau n bou, n wonsə-u pwombi u n bou, də hirəbə dia n wonsə-bə kwanaru hau, bə sagə n bou.

Bə terə Sabu bé tə u n wonsu kwanaru hau. Bə u teinu bə nagə u byendə u n kwandənu bé dyahə kəm twaməm. Bə sagə yi u cagəse, syeli hyahə hirau n dyeu sai, u n kwandənu bé n tiim kəm bé fi twaməm sim də yiem. Bə terə Sabu bé u doa disəkantibə biru hyahə, bə maa syeli hyahə yiebə səsai yi toú u hyáhə daaməm. U sagə fwa magərə kwanu desəsi toyena twagəsəm.

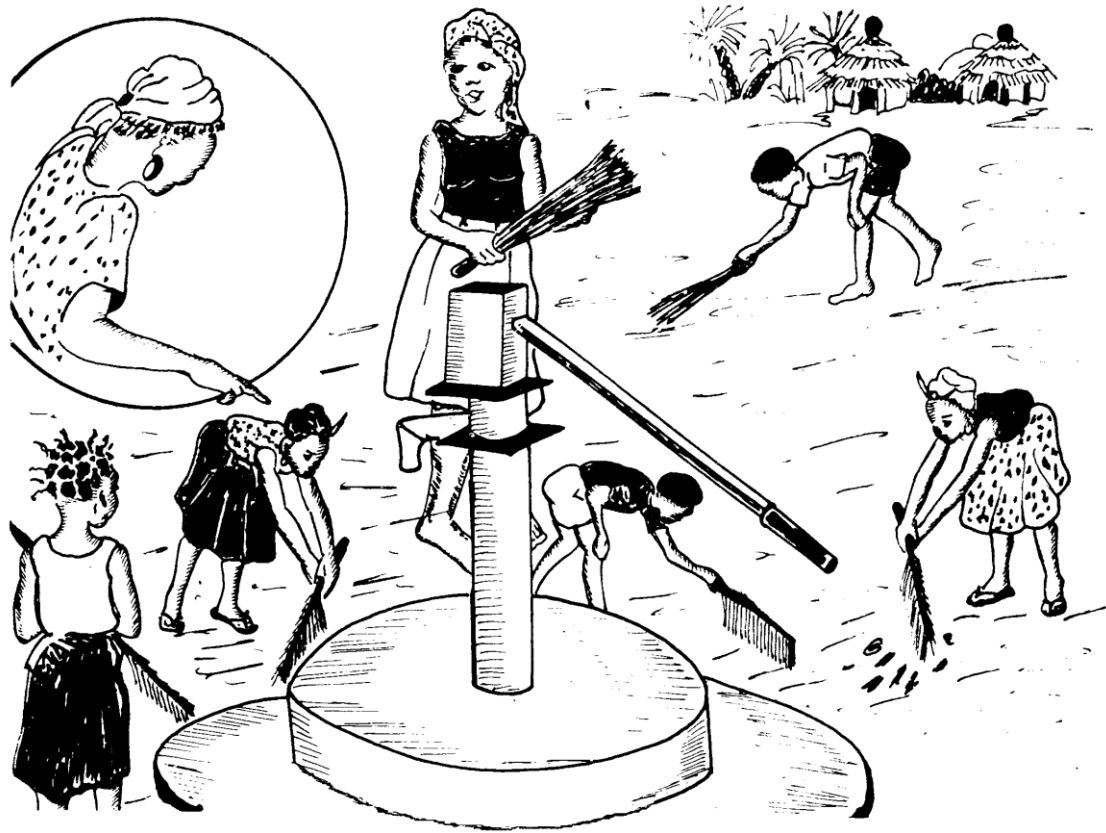
Bə n ba hihəm siim hyahə, də n toú hwarəkə, bə turə bwigə bə sagə fugə pwombi. Syeli hyahə yiebə səsai yaməm natə magərə, bə maa pwombi niim, n dyeməm nwam nii-su-magərəm, m yí n bou bə syeli hyahə. Də sani, bə n tən hywam ni-hweru hyantu də bwaməm bə kogu, m sa pwa yegə bə korə kə hyamə.

Bə sagə kwandənu bə terə hirau n nəm wonsə-u pwombi. Sani twali tən nwa, pwombə-dwosau tən maanə bə fiigə syeli hyahə yiebə pwombi pugəm. Də də swanə, u də dwosə. Pwombi n tən swanə sani, bə tən pirə pe-waki e, bə də dwosə.

Sabu n byendə dai bə́ wasə, bə́ hunə bə́ cetə u twaməm. U wusə syeli hyahə hirəbə səsai, bə nagə bə twagəsənu ni-suum toyeni. Bə n cetə sani waki, Sabu mwanə syeli hyahə yiebə ceri bə́ tə, bə n hywam pwombi niim, bə maa m sui, bə narə. Nin-fugəbibi kwa m hyahə. Pwombi niim kwa bwaməm.

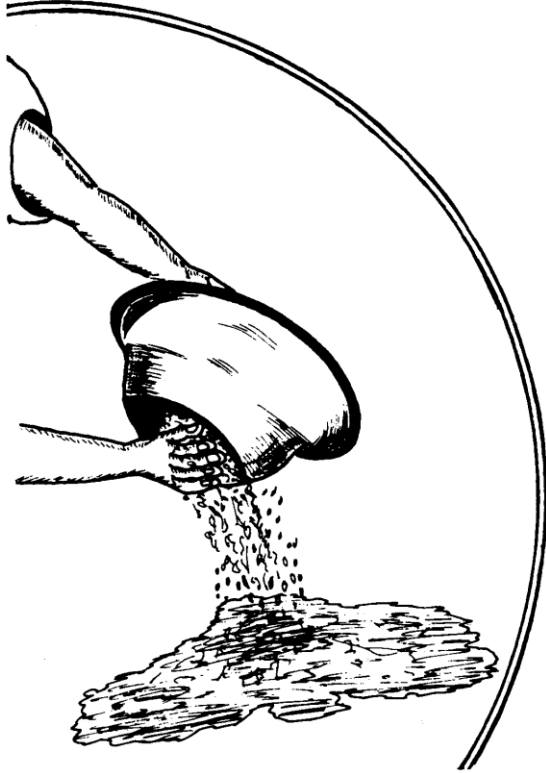
Daa səsai, Sabu hogu bə bə siisu də́ í toyeni.

Sabu tutə hirəbə caga caga. Caga hyaa, a yí n sagu pwombi tahi bə cahəsu saam səsai. U cagəse hirəbə bə tə, də kwandənu bə n sagu pwombi məmari hyáhə, bə fi də n desə. Bə sagə kwandənu bə n sagu də ywosi bə fi sə n desə. Hyaməm, hwangətu pwa n dwasu hirəbə niim hyahə.

Sabu twagəsənu pwobə bə yagə, bə pə n sobu tarəsi, bə sagə pə n pwaku ninsi bə bwasə pwombi. Pwahau tuou u kaám bə tə : «¿ Barə n mwanə-i də a pə nagə tə n sobu tarəsi, bə sagə pwaku ninsi, bə bwasə pwombi ? » Sabu u yega bə tə : «Hirəbə cirənə bə wosə magərə bə dúsú niim. Də e n yasə-i də fwoní kwandənu bə n bou, bə fi n dyebə pə bwasə dúum, bə n nuosə hyani.»

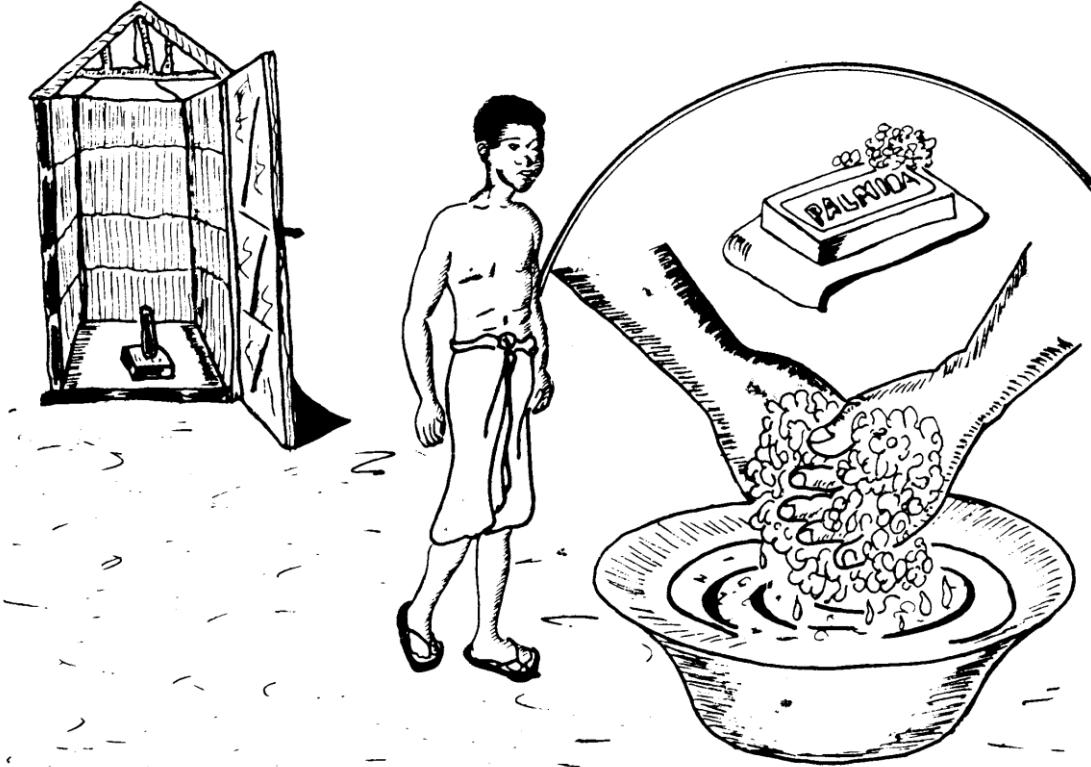
Sabu dyangu pə-hyurəbə. U bə cagu bə n kwandənu bə n pugə kəm niim, cincani hyahə. U yagə bə n soubu caasi də sə piga. U sagə yagə daa tari tari hyahə, bə kwandənu bə n soubu caasi, bə fi sə hyahə n desə. Də sani, niim yí n bou hyahə bə sui bə kwa bwaməm.

U sagə cagə bə yagə : hirau kwandənu bə sourə tarəhu hyahə, bə fi dú niim. Də sani, dé u dú niim, u pə kwandənu bə dyapə m hyahə fyatu ; bə maa də í fyatu tən toú hywangətu magərə. Dé ni-hyagəm bou caasi hyahə, də kwandənu sə n swangə e. Dé a nagə handə niim, a tei swagərə caagə bə wasə yegə swangə e. Dé a wasə, a pirə hwambəkə bə pwohəsu caagə hyáhə. Sebəkə hingə u kaám bə tə : «¿ Barə n paa-i də tə kwandənu bə n swangu caasi də tatu n kuum-tu niim ?» Sabu yega bə tə : «Tə kwandənu bə n swangu caasi də tatu n kuum-tu niim, bə pə nagə tabəduni, nin-hwerəsi də bisi pə swanə tə niim.»

Sabu ya syelə-hyamə bə tə, bə turə mindiisi bə sə mei, bə n ciru hyahə pinhu. U bə cagəse bə tə mindu hyahə toú nin-fugəbibi pwompwom. Də də í mindu bwasəke niim, nin-fugəbibi yí doú m hyahə. Hirau n nəm hya-u də í niim, u yí bwahə, də n bansə magərə. Bə sagə pə yasə cincangan-doru n bwasəku ni-suum tahi. Tə sagə ba pə kwandənu bə cugə m hyahə, bə maa tə hyim mindu.

Də hywangətu cwobə tihə də tə pə tə wurə e, swosi tən tei dwombə tə hyáhə, bə sagə maanə bə dwombə tə niim hyáhə də diru hyáhə. Hyani, tə sagə yí fi dwondə bwaməm.

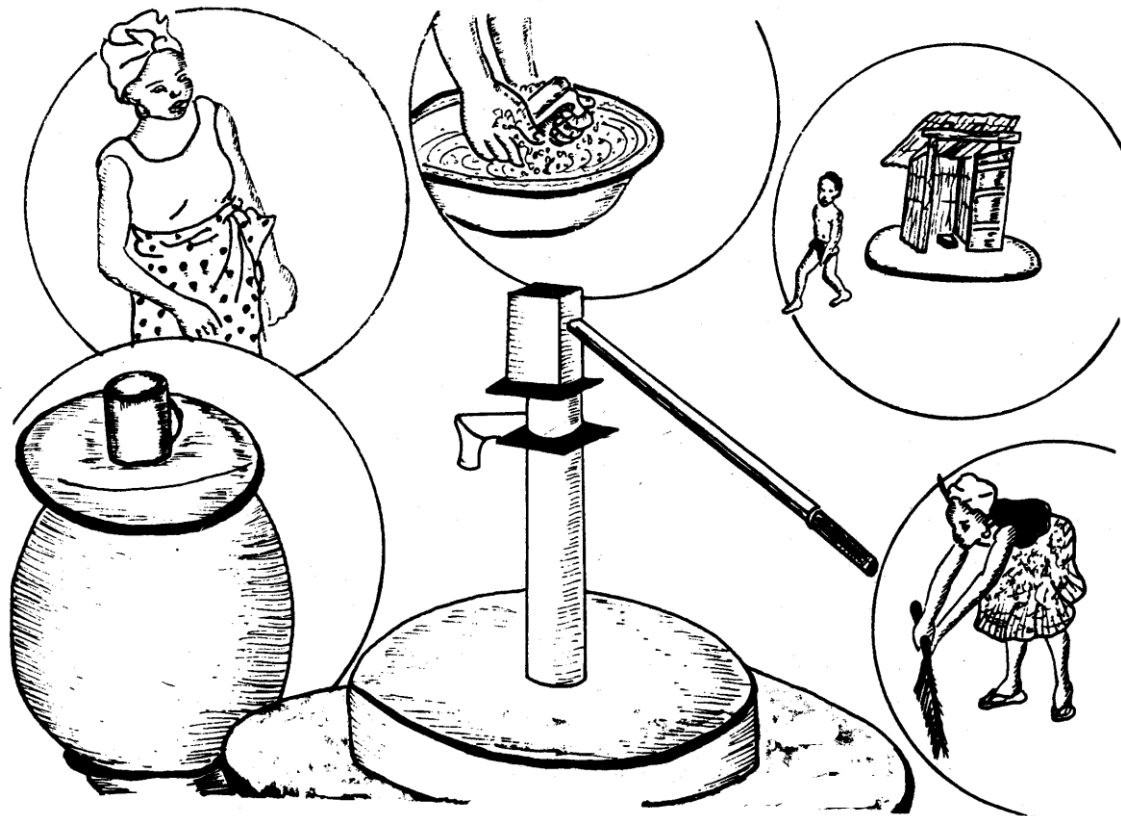
Sunswamə, syeli hyahə hirəbə sai hyá bə tə bə kwandənu bə n niru bə nei də cebu, də bə tei pinhu bə yatənə. Də bə sagə nagə di, bə kwandənu bə nitə bə nei. Sabu bə cagəse pəpei bə tə bə kwandənu bə n niru e, hywangətu pə n bou bə nei hyáhə.

Syeli hyahə yiebə sagə hyá n mwanə-i də bə kwandənu bé pwaku mindiisi hyahə. Bə hyá bé tə, d́ a pwaku kə hyamə, də i mwanə pahəsəhu n kwa, bə sagə tapə swosi mindiigə hyahə. Sagə ba nwa, d́ mindiigə pahəsə, hirəbə tən pə fwa kə hyahə doúm.

Tə n sa bou sani ali, Sabu, Kwamu də Naru, bə dwosə bə syeli hyahə suu. Də í syeli yiebə twangə Sabu də u yotwabə, bə ceri. Bə toú kwanaru, bə hyá bə tə də yei bə n mwanə hyaməm bə hyim, bə hogə karə pwombi də də dyahəsü də yiem. Bə sagə yuou Sabu ceri, də n dyahəsü-bə bwogətwoli hyahə, bə ceri.

Tə siirə-ni :

1. ¿ Pombi disəkantibə biru twam-yuoi tə ?
2. ¿ Barə n mwanə-i də hirəbə kwandənu bé yasə pwombi tahi n desə sani səsai ?
3. ¿ Sabu muom byensə-maməm tə ?
4. ¿ Hirau kwandənu bé n pwahu kəm tə, bé fi u yahə n toú niim də n desə sani səsai ?
5. ¿ Barə n mwanə-i də bə yagə tə n ciru mindiisi hyahə pinhu ?
6. ¿ Barə n paa-i də tə kwandənu bé n niru tə nei sani səsai ?

Də i ya sabi ali, də də ceri i tiim pwompwom i bwosi hyahə, i yí fi diem bé tə cagə. I diem bé teinu dapwopwosi yahə, də n nwa SIL twaməm tahi.

Niim nwam bwosi bwigə e
« L'eau est les puits de vie » en byali
(L'eau source de vie)

Imprimé par AFASA, BP 57, Kara, TOGO
Numéro d'impression :
Nombre d'exemplaires : 250
Dépôt légal : 3e trimestre 2006

Pei (prix) : 300 F CFA